

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 30 Навчально-виробнича практика

Обов'язковий

(обов'язковий / вибіркового)

Реалізується в межах освітньої програми

Будівництво та цивільна інженерія.

(назва)

за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія.

(шифр, назва)

на першому рівні вищої освіти.

Розробник:

Галушка С.А., старший викладач каф. АтаІВ
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на за-тверджено на засіданні кафе-дри архітек-тури та інже-нерних вишу-кувань	протокол від <u>16.06.26</u> № <u>15</u>	
	Завідувач кафедри (підпис)	Бородай Д.С. (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Людмила ЦИГАНЕНКО

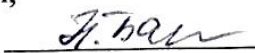
Декан факультету,
де реалізується освітня програма

Олександр СОЛАРЬОВ

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

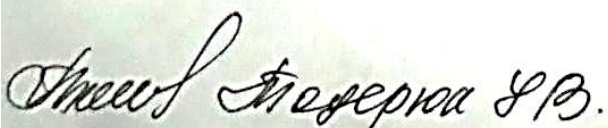
Наталія СРІБНЯК

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 09.07. 2026 р.

СНАУ, 2026 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ОК 30. Навчально-виробнича практика			
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту / кафедра Архітектури та інженерних вишукувань			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Будівництво та цивільна інженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G19 «Будівництво та цивільна інженерія» кваліфікація: бакалавр з будівництва та цивільної інженерії.			
5.	Рівень НРК	6 рівень			
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денне: (БУД 2 курс; 1 ст курс) – 4 тижні			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	Денна Заочна
			48		102
9.	Мова навчання	Українська			
10.	Викладач / Координатор освітнього компонента	ст. викладач Галушка Сергій Анатолійович			
10.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380971501116; galushka_sa@ukr.net			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Навчально-виробнича практика є складовою підготовки інженера будівельника. Під час вивчення ОК студент набуває практичні навички професійної діяльності, закріплює і поглиблює знання, отримані під час теоретичного навчання, ознайомлюється з виробничими процесами та організацією будівництва об'єктів у реальних умовах.			
12.	Мета освітнього компонента	Навчально-виробнича практика у зв'язку з визначеними цілями і завданнями, проводиться на будівельних майданчиках, де зводяться споруди сільськогосподарського, промислового, житлового та іншого призначення, на полігонах, у лабораторіях та на підприємствах будівельної індустрії у вигляді екскурсій. На будівельному майданчику студенти вивчають об'ємно-планувальні та конструктивні рішення об'єкту; машини, інструменти та пристосування, які використовуються, методи виконання будівельно-монтажних робіт. Екскурсії проводяться на підприємства будіндустрії, та міста де студенти візуально знайомляться з технологією виготовлення конструкцій та об'єктами будівництва різного призначення. Навчально-виробнича практика має тісний зв'язок з низкою Цілей сталого розвитку (ЦСР), оскільки під час практики студенти безпосередньо занурюються у процеси, пов'язані з будівництвом, екологічною безпекою, енергоефективністю та інклюзією. Ось ключові цілі, які їй притаманні: ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання; СР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура; ЦСР 11 – Сталі міста і громади; ЦСР 12 – Відповідальне споживання і виробництво.			
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на: ОК13 Будівельна механіка; ОК14 Будівельне матеріалознавство; ОК 15 Архітектура будівель і споруд; ОК 17 Інженерне обладнання будинків та споруд. 2. Освітній компонент є основою для: ОК21 Технологія будівельного виробництва; ОК22 Організація будівельного виробництва; ОК23 Основи та фундаменти; ОК24 Конструкції з дерева та пластмас; ОК25 Залізобетонні та кам'яні конструкції; ОК26 Металеві конструкції.			

13.1	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Навчально-виробнича практика у зв'язку з визначеними цілями і завданнями, проводиться на території міста, будівельних майданчиків, де зводяться споруди різного призначення, на полігонах, у лабораторіях та на підприємствах будівельної індустрії у вигляді еккурсій.
15.	Політика академічної доброчесності	Самостійність виконання завдань: студент зобов'язаний самостійно проходити практику та виконувати всі поставлені завдання, передбачені програмою практики; звіти, щоденники, пояснювальні записки та інші документи мають бути підготовлені самостійно на основі власного досвіду практичної діяльності.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	
17.	Ключові слова	Будівництво; будівельні технології; будівельні процеси; будівельний майданчик; охорона праці; техніка безпеки; технологія зведення конструкцій; організація будівельного виробництва; технологічна послідовність; будівельні матеріали; сучасні будівельні технології; монтаж будівельних конструкцій; екологічна безпека; інженерні мережі; виконання виробничих завдань; звіт з практики.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹					Як оцінюється ДРН
	ПРН ₃	ПРН ₄	ПРН ₅	ПРН ₇	ПРН ₈	
ДРН 1. Аналізувати архітектурні, історичні та функціональні особливості міських будівель і споруд різних епох та призначення.	x			x		Звіт по практиці
ДРН 2. Характеризувати об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, технологічні процеси зведення будівель, а також визначати функції будівельних машин, інструментів і механізмів.	x	x	x	x		Звіт по практиці
ДРН 3. Оцінювати технологію виготовлення будівельних матеріалів і конструкцій на підприємствах будіндустрії, з урахуванням сучасних інноваційних та автоматизованих систем.	x	x	x	x	x	Звіт по практиці
ДРН 4. Застосовувати набуті знання для розуміння взаємозв'язку між архітектурними рішеннями, технологіями будівництва та виробництвом будівельних	x		x	x	x	Звіт по практиці

матеріалів у професійній діяльності.						
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомен- дована літера- тура ²
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк.		Практика		Лаб. з.				
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	
Тема 1. Загальні збори. - Інструктаж з техніки безпеки. - Вступна бесіда.			2						8, 14
Тема 2. Екскурсія містом 1.1. Культові споруди 1.2. Будівлі та споруди побудовані до 19 століття. 1.3. Будівлі побудовані в XX столітті по індивідуальному проєкту. 1.4. Спортивні споруди. 1.5. Малі архітектурні форми. (ЦСР 11).			22				50		1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10
Тема 3. Відвідування об'єктів будівництва 2.1. Об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, що застосовуються під час зведення будівель. 2.2. Будівельні машини, інструменти та механізми що використовуються на майданчику і які їхні функції. 2.3. Основні технологічні процеси будівельно-монтажних робіт, що виконуються на етапах зведення об'єкта. (ЦСР 8; 9).			12				26		1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Тема 4. Екскурсії на підприємства будіндустрії			12				26		2, 5, 6, 7, 8, 12, 13

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

3.1. Основні технологічні процеси виготовлення будівельних матеріалів і конструкцій. 3.2. Які сучасні інновації та автоматизовані системи використовуються на підприємствах будівельної індустрії. (ЦСР 12).									
Всього за практику			48				102		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій, практики)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1.	Екскурсійно-оглядовий метод – проведення екскурсій містом з поясненням особливостей архітектури будівель різних періодів. Метод спостереження – самостійне візуальне вивчення студентами архітектурних об'єктів, їх композиції та функцій. Порівняльний аналіз – зіставлення споруд різних епох і стилів з метою виявлення відмінностей та еволюції архітектурних рішень. Дискусійний метод – обговорення в малих групах чи колективі архітектурної та історико-культурної цінності споруд. Метод фото- та графічної фіксації – виконання фотофіксації чи начерків для подальшого аналізу.	24	<i>Індивідуальне спостереження та фотофіксація</i> – самостійно здійснити огляд визначених архітектурних об'єктів, зафіксувати їх на фото та зробити короткий опис особливостей. <i>Історико-архітектурний аналіз</i> – підготувати довідкові матеріали про об'єкти (період будівництва, архітектурний стиль, призначення, авторство). <i>Рефлексивний звіт</i> – скласти письмовий звіт з особистими спостереженнями та висновками.	50
ДРН 2.	Екскурсійно-практичний метод – відвідування будівельних майданчиків із демонстрацією реальних об'ємно-планувальних рішень та технологічних процесів. Метод демонстрації – показ роботи будівельних машин, механізмів та інструментів у реальних умовах. Метод аналізу виробничих ситуацій – розгляд конкретних	8	<i>Спостереження за будівельними роботами</i> – самостійно відстежити етапи зведення конструкцій на будівельному майданчику та зафіксувати їх у щоденнику практики. <i>Ескізування та замальовки</i> – зробити схематичні рисунки або фотофіксацію об'ємно-планувальних та конструктивних рішень окремих елементів будівлі.	26

	прикладів конструктивних рішень та вибору технологій зведення. Практичні спостереження – закріплення знань шляхом ведення щоденника практики Метод мікропроєктів – невеликі завдання для студентів.		<i>Вивчення функцій машин і механізмів</i> – скласти список будівельних машин, інструментів та механізмів, які були задіяні на об'єкті, з коротким описом їхнього призначення.	
ДРН 3.	Екскурсійно-демонстраційний метод – відвідування підприємств будівельної індустрії з безпосереднім ознайомленням із технологією виробництва матеріалів і конструкцій. Метод спостереження – аналіз етапів технологічних процесів, виявлення ролі інноваційних технологій та автоматизованих систем. Метод проблемного навчання – постановка викладачем ситуаційних завдань. Метод дискусії – обговорення між студентами після відвідування підприємства щодо ефективності та доцільності використання сучасних інноваційних технологій. Кейс-метод – розгляд прикладів впровадження інновацій на конкретних підприємствах будівельної індустрії. Метод мікродосліджень – підготовка студентами коротких звітів або схем технологічних процесів з акцентом на автоматизацію та інновації.	8	<i>Ведення спостережень</i> – самостійно зафіксувати послідовність технологічних операцій на підприємстві (виготовлення бетону, залізобетонних виробів, деревних плит, полімерних матеріалів тощо). <i>Опис обладнання</i> – скласти перелік основних виробничих ліній, машин, механізмів та автоматизованих систем, що використовуються у технологічному процесі. <i>Аналіз інновацій</i> – відмітити, які сучасні технології застосовуються на підприємстві. <i>Ескізи або фотофіксація</i> – зробити схематичні замальовки або фотографії (якщо дозволено) ключових етапів виробництва. <i>Оцінка екологічності та енергоефективності</i> – визначити, які заходи на підприємстві спрямовані на зменшення шкідливих викидів, утилізацію відходів чи енергоощадність.	26
ДРН 4.	Інтегративний метод навчання – поєднання спостереження за будівельним процесом, вивчення архітектурних рішень та аналізу використаних матеріалів. Метод порівняльного аналізу – зіставлення різних архітектурних і конструктивних рішень у зв'язку з матеріалами та технологіями їх виготовлення. Проєктно-орієнтований метод – виконання студентами мінізавдань (наприклад, пояснити, чому для даної споруди обрано саме ці матеріали і яку роль відіграють технології їх виробництва). Метод кейсів – аналіз конкретних прикладів будівельних	8	<i>Аналіз архітектурних рішень</i> – самостійно дослідити приклади будівель (житлових, промислових, громадських) та встановити, які будівельні матеріали застосовані для реалізації конструктивних і естетичних вимог. <i>Порівняння конструктивних систем і матеріалів</i> – скласти таблицю відповідності: архітектурне рішення → технологія будівництва → будівельні матеріали. <i>Кейс-аналіз</i> – обрати конкретний об'єкт (споруду), описати його архітектурні особливості, а також простежити, які технологічні процеси та матеріали були ключовими у його зведенні.	

	об'єктів, де простежується залежність між архітектурною ідеєю, технологічним процесом та вибором матеріалів. Метод дискусії та групового обговорення – після екскурсій чи спостережень студенти обговорюють взаємозв'язки між архітектурними рішеннями і технологіями. Метод ситуаційного моделювання – створення умовної виробничо-проектної ситуації, де студент повинен визначити, які матеріали та технології найдодільніше застосувати. Рефлексивний метод – ведення студентами звітів практики з висновками щодо взаємозв'язку архітектури, технологій та матеріалів.			
--	---	--	--	--

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено
денне (БУД 2 курс) – 4 семестр 1-4 тиждень; денне (БУД 1ст курс) – 2 семестр 1-4 тиждень;

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Виконання звіту з практики (написання звіту за результатами виконання програми практики та індивідуального завдання, виданого керівником практики від закладу освіти)	20 балів/ 20%	1-4 тиждень
2	Виконання та демонстрація практичного індивідуального завдання	50 балів/ 50%	1-4 тиждень
3	Залік. Виступ з презентацією для представлення результатів практики та її захисту (презентація, відповіді на запитання)	30 балів/ 30%	По завершенні ОК

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Виконання звіту з практики	<6 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано.</i>	6-11 балів <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити.</i>	12-19 балів <i>Виконано усі вимоги завдання.</i>	20 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вдумливість, запропоновано власне вирішення.</i>

Виконання та демонстрація практичного індивідуального завдання	<15 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано.</i>	15-32 балів <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити.</i>	33-49 балів <i>Виконано усі вимоги завдання.</i>	50 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вдумливість, запропоновано власне вирішення.</i>
Залік	<9 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано.</i>	9-20 балів <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити.</i>	20-29 балів <i>Виконано усі вимоги завдання.</i>	30 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вдумливість, запропоновано власне вирішення.</i>

5.3. Формативне оцінювання:

Передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та настанови викладача, що керує практикою; консультування та настанови щодо написання звіту, формування презентації; обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

1. Плоский В.О., Гетун Г.В. Архітектура будівель та споруд: підручник. Кн. 2. Житлові будинки. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2023. – 617 с.
2. Куліков П.М., Плоский В.О., Гетун Г. В. Архітектура будівель та споруд. Кн. 5. Промислові будівлі: підручник для закладів вищої освіти. – Кам'янець-Подільський: Рута, 2020. – 820 с.
3. Семко В.О., Пашинський М.В., Архітектура будівель і споруд. Архітектурні конструкції малоповерхових цивільних будівель: навч. посіб. / 3-тє вид., перероб. і допов.; Центральн. нац. техн. ун-т. - Кропивницький: ЦНТУ, 2020. - 185 с.
4. Зінкевич А. М., Худенко В. Ф., Чернишенко Л. С., Леоненко О. В., Ярош О. М. Архітектура будівель та споруд. Архітектурно-конструктивно-технологічні рішення елементів цивільних будівель : навч. наоч. посіб. – Дніпро : Український державний університет науки і технологій, 2022. – 102 с.
5. Пушкарьова К.К., Кочевих М.О. Матеріалознавство для архітекторів та дизайнерів: підручник. – Київ: Ліра-К, 2020. – 424 с.
6. Кривенко П.В., Пушкарьова К.К., Барановський В.Б. Будівельне матеріалознавство: підручник. – Київ: Ліра-К, 2022. – 624 с.
7. Дарієнко В.В., Настоящий В.А., Скриннік І.О., Портнов Г.Д. Будівельне матеріалознавство: навчальний посібник. – Кропивницький: Центральн. український національний технічний університет, 2026. – 311 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

8. Галушка С.А. Робоча програма проходження навчально-виробничої практики (для студентів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія») – Суми, 2021. - 8 с.
- 192 «Будівництво та цивільна інженерія»). – Суми, 2021. - 23 с.

6.2. Додаткові джерела

9. ДБН В.2.2-15:2019 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення.
10. ДБН В.2.2-9:2018 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення.
11. ДБН В.2.1-10-2009 «Основи та фундаменти споруд. Основні положення проектування»
12. ДСТУ-Н БА.1.1-81-2008. Система стандартизації та нормування у будівництві. Основні вимоги до будівель і споруд. – К.: Держбуд України, 2008.
13. ДСТУ Б В.2.2-29:2011 Будинки і споруди. Будівлі підприємств.
14. Положення про проведення практики здобувачів освіти Сумського національного аграрного університету (Затверджено Рішенням Вченої ради Сумського НАУ Протокол № 17/5.1.3 від « 31 » березня 2025 р.)